

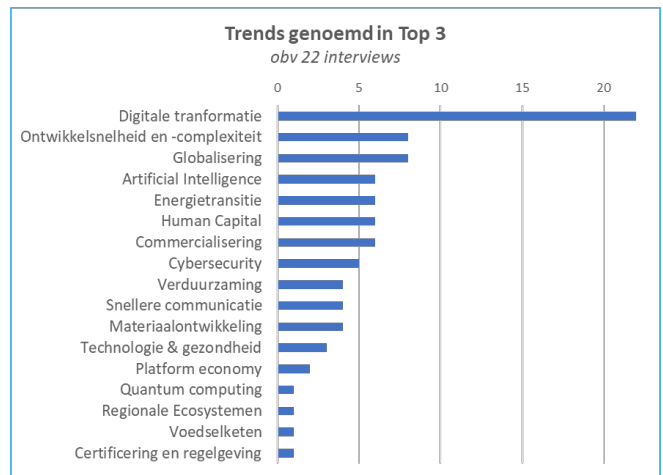
ActieAgenda voor de Technologische Industrie in Zuid-Holland (5 van 9)

In de eerste vier delen van dit [Blog-book](#) beschreven we de succesfactoren voor innovatie. We benoemden in hoeverre Zuid-Holland op dit moment capaciteiten in huis heeft om aan deze succesfactoren te voldoen. We doen dit in het kader van de ontwikkeling van een Actie-Agenda voor de Technologische Industrie. Daarbij moeten keuzes worden gemaakt. Hoe moeten we op deze kansen in Zuid-Holland inspelen? En welke bedreigingen moeten we vooral zien af te wenden?

Inspelen op kansen

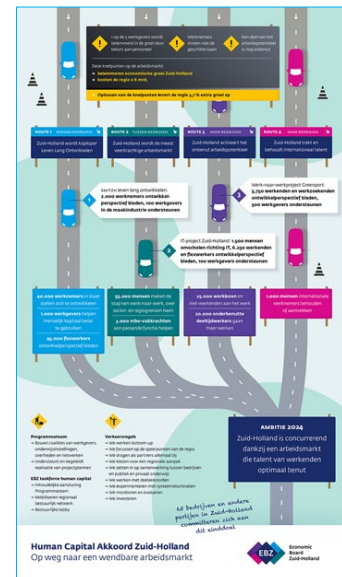
Trends en kansen

In de interviews die wij hielden met 22 innovatie-koplopers in Zuid-Holland hebben zij aangegeven met welke trends zij worden geconfronteerd. Alle koplopers zetten digitale transformatie in hun top 3, waaronder IoT, data-management en -gebruik, cloud-computing, integrale productieprocessen en robotisering vallen. Een van hen zegt: "De digitalisering moeten we omarmen, anders beweegt productontwikkeling en -innovatie van ons weg". Daarnaast geeft 35% van de geïnterviewden aan dat de ontwikkelsnelheid toeneemt en ontwikkelingen complexer worden.

Kunnen we wel mee?

De acceptatie van digitale (remote) werkprocessen is sterk versneld door de coronacrisis. In acht weken is de hele wereld gewend geraakt aan beeldbellen. 3D-printing blijkt ineens acceptabel en de roep om robots in de voedselketen (van kas tot schap) en in de zorg groeit. Digitalisering biedt veel kansen, maar stelt ook andere eisen aan je medewerkers, zowel in kennis en kunde van digitalisering als in 'cyber secure' gedrag. In de interviews wordt Human Capital echter vooral als een issue genoemd. De nood aan digitaal-bekwame medewerkers is hoog. Het [Human Capital akkoord Zuid-Holland](#), dat in 2019 is gesloten met 66 partijen, is in geen van de interviews genoemd. Dit akkoord, met concrete doelstellingen omtrent (om)scholing van personeel, het aan het werk helpen van niet-werkenden en het aantrekken van internationaal talent, moet krachtig geactiveerd en gestimuleerd worden. Alleen dan kan Zuid-Holland koploper in Leven Lang Ontwikkelen worden, en spreken we onbenut arbeidspotentieel en internationaal talent beter aan.

Korte en lange termijn

Digitale supply chains zijn er feitelijk al. Uber, App store, Google Play, Booking.com, zijn voorbeelden van digitale platformen die (ecosystemen van) ontwikkelaars en verkopers verbinden met gebruikers. Tegelijkertijd zijn het platformen waarop de technologische ontwikkeling zelf plaatsvindt. Artificial Intelligence, door bijna 30% van de koplopers genoemd als Top 3 trend, is daarbij onontbeerlijk. Integrators krijgen in de supply chain een steeds grotere rol. Zij benutten artificial intelligence om beslissingen en processen te automatiseren en te versnellen. Cybersecurity, door bijna 25% van de koplopers genoemd, is dan een hot item. Een van de geïnterviewden gaf aan het "gebrek aan besef van het belang van en de basis kennis rond cyber

security in de boardroom schrikbarend” te vinden. Meer kennis en kennisuitwisseling rond artificial intelligence en cybersecurity tussen organisaties in het Zuid-Hollandse ecosysteem is noodzakelijk om koploper in Europe te kunnen blijven.

Energietransitie als kans

De energietransitie is een van de grote [maatschappelijke uitdagingen](#) waar we in Nederland voor staan. Bij het oplossen van deze uitdagingen staan economische kansen en inzet van sleuteltechnologieën als fotonica, ICT en kunstmatige intelligentie centraal. Opmerkelijk is dat slechts 25% van de geïnterviewden dit noemt dit als een belangrijk issue. We vragen ons af of we als regio wel echt scherp voor de bril hebben wat de kansen en bedreigingen van de energietransitie zijn. Of van de aankomende wetgeving rondom circulariteit, waarover geen van de geïnterviewden rept. Een meer voortvarende, gezamenlijke aanpak is noodzakelijk.

Samen kansen verzilveren

De energietransitie en de bovenstaande ontwikkeling richting een platformeconomie zijn maar twee voorbeelden van veranderingen die leiden tot nieuwe waardeketens. Denk ook aan robotica in landbouw, zorg, en maakindustrie; hybride aandrijving voor (autonome) voertuigen en schepen en laser-satelliet-communicatie. Nog wat verder weg is de toepassing van quantumtechnologie, maar de belofte is groot. Die sleuteltechnologie gaat in vele sectoren zijn nut bewijzen. Dat levert niet alleen nieuwe producten op, er zijn ook nieuwe modules voor nodig, nieuwe opleidingen, onderzoek. “Het is nu allemaal heel individueel, cross-overs zijn heel beperkt” verzucht een van de koplopers. Maar om succesvol nieuwe waardeketens op te zetten is één essentieel mantra: samenwerken moet! Om in de internationale concurrentie succesvol een nieuwe waardeketen te claimen, is een strategische samenwerking nodig van bedrijven en hun toeleverketen, overheid, kennis- en onderwijsinstellingen. Welke waardeketen(s) dat worden, en wie daarin meedoen, dat bepalen we samen.

In welke nieuwe waardeketen wilt u succesvol zijn? En met welke andere Zuid-Hollandse spelers wilt u dat gaan doen? Laat het weten op in de [LinkedIn-groep](#)

Taskforce Technologische Industrie

Martin van Gogh, vicevoorzitter EBZ, CEO Batenburg
André Boer, voorzitter HI, CEO Krohne
Maarten Schippers, bestuurslid HI, CEO Airbus DS
Jan van der Wel, CEO Technolution
Arnaud de Jong, Directeur Industrie, TNO

Projectteam ActieAgenda

Anton Duisterwinkel, PL, InnovationQuarter
Linco Nieuwenhuizen, secretaris EBZ
Onno Ponfoort, hoofdonderzoeker Berenschot
Jan Jacob Vogelaar, InnovationQuarter
Peter van Arkel, Luddo Oh, Berenschot

Drie voorbeelden van innovatie in de Technologische Industrie in Zuid-Holland

[Oceanco](#), een van de grootste bouwers van superjachten in de wereld, ziet samenwerken met ketenpartners als kernstrategie. Ook als het gaat om innovatie. Alleen samen met partners kan Oceanco 'the latest and finest, bieden aan de 'global leaders' die zij tot hun klanten mogen rekenen. Foto: Oceanco

[Vopak](#), de wereldleider in onafhankelijke tank-storage faciliteiten en diensten, werkt met de filosofie van 'connected people and connected assets'. En dat blijft als globale speler zeker niet beperkt tot connecties binnen de eigen organisatie Foto: Vopak

[iTanks](#), brengt bedrijven, industrie-experts en kennis-instellingen samen, en laat hen werken met de nieuwste technologieën en de laatste innovaties. iTanks ondersteunt bedrijven om coalities te bouwen, het bestaande te vernieuwen en het nieuwe te verwelkomen. Foto: iTanks

